

ВІТРЯНА ВІСПА: СИМПТОМИ, ПРОФІЛАКТИКА

Вітряна віспа (вітрянка) — це високо інфекційне гостре вірусне захворювання, що переважно вражає дітей. Характеризується помірною загальною інтоксикацією і плямисто-папульно-вериккульозним висипом на шкірі та слизових оболонках. Вірус досить швидко поширюється, вірогідність захворіти малюку при контакті з хворим наближається до 90%. Заразним є хворий за 2-3 дні перед висипом та до 5 дня після появи останнього висипання. Проте проявляється вітряна віспа не одразу, зокрема, не раніше 11 та не пізніше 21 дня після контакту з хворим.

Щороку в світі реєструють у середньому 80-90 млн. випадків вітряної віспи, а в Україні щороку реєструється біля 150 тисяч випадків. За рівнем захворюваності серед дітей вітряна віспа поступається лише гострим респіраторним вірусним та кишковим інфекціям.

Симптоми вітрянки у дорослих та дітей проявляються комплексно і мають певну послідовність розвитку. Ознаки вітрянки можуть варіювати за інтенсивністю, але загальна клінічна картина досить характерна. Захворювання починається з підвищення температури тіла до 38-39°C, появи загальної слабкості, головного болю та зниження апетиту. Біль у горлі при вітрянці часто супроводжується збільшенням лімфатичних вузлів, особливо шийної та потиличної груп. Ці симптоми можуть з'явитися за 1-2 дні до появи характерного висипу. На тлі загальних проявів починає з'являтися висип, який швидко поширюється по всьому тілу.

Ускладнення вітряної віспи у дорослих зустрічаються значно частіше, ніж у дітей. Наслідки вітрянки у дорослих можуть бути досить серйозними та потребувати тривалого лікування і реабілітації. Одним з найчастіших ускладнень є бактеріальне інфікування внаслідок порушення цілісності шкіри при розчухуванні. Це може призвести до розвитку місцевих гнійних процесів, формування глибоких рубців та тривалого загоєння уражених ділянок шкіри. У важких випадках можливий розвиток флегмони або бешихового запалення. Особливо небезпечним ускладненням є вітряночна пневмонія, яка розвивається приблизно у 20% дорослих пацієнтів. Вона характеризується важким перебігом, вираженою дихальною недостатністю та може потребувати інтенсивної терапії. У вагітних жінок це ускладнення особливо небезпечне і може становити загрозу для життя.

Профілактика вітрянки передбачає застосування комплексу заходів, спрямованих на запобігання поширенню інфекції та захист вразливих груп населення. Протиепідемічні заходи при вітряній віспі мають особливе значення в організованих колективах.

Основним методом специфічної профілактики є вакцинація проти вітряної віспи. Відповідно до розділу III «Рекомендовані щеплення» наказу МОЗ України від 16.09.2011 № 595 «Про порядок проведення профілактичних щеплень в Україні та контроль якості й обігу медичних імунобіологічних препаратів (із змінами, внесеними наказами МОЗ від

11.08.2014 № 551, від 26.09.2016 № 996, від 18.05.2018 № 947, від 23.04.2019 № 958) з метою профілактики вітряної віспи насамперед вакцинують такі групи:

здорові діти, які досягли 12-місячного віку і не хворіли на вітряну віспу;
діти під час вступу до дитячого дошкільного закладу та школи, які раніше не хворіли на вітряну віспу та не мають протипоказань до вакцинації;
працівники охорони здоров'я та освіти, які мають високий ризик інфікування і не хворіли на вітряну віспу.

Сучасні вакцини містять живий ослаблений вірус, який стимулює формування стійкого імунітету. Вакцинація проводиться за схемою, яка включає введення двох доз препарату з інтервалом 6-8 тижнів для дорослих. Імунітет формується протягом 4-6 тижнів після завершення курсу вакцинації.

Ефективність вакцинації досягає 95% при проведенні повного курсу. У рідкісних випадках можливе захворювання вакцинованих осіб, але воно протікає в легкій формі та з меншим ризиком розвитку ускладнень. Вона особливо рекомендована особам, які не хворіли на вітрянку в дитинстві, працівникам медичних та освітніх закладів, а також жінкам, які планують вагітність.

Неспецифічна профілактика включає ізоляцію хворих, регулярне провітрювання приміщень, вологе прибирання з використанням дезінфікуючих засобів. Особливу увагу слід приділяти гігієні рук та уникненню контакту з хворими на вітрянку, особливо вагітним жінкам та особам з імунодефіцитними станами.

Дотримуйтесь профілактичних заходів! Бережіть себе та будьте здорові!

**Олександрійське районне управління
Головного управління Держпродспоживслужби
в Кіровоградській області**